

Tartalomjegyzék

54/2010. (V. 5.) FVM rendelet	Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet módosításáról	14482
55/2010. (V. 5.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	14483
56/2010. (V. 5.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	14492
80/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	14500
81/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	14501
82/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	14501
83/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	14502
84/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	14502
85/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	14503
86/2010. (V. 5.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti kinevezésről	14504
87/2010. (V. 5.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti kinevezésről	14504
88/2010. (V. 5.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti kinevezésről	14505
89/2010. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés visszavonásáról	14505
1109/2010. (V. 5.) Korm. határozat	Az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Koreai Köztársaság közötti keret-megállapodás szövegének végleges megállapításáról és kihirdetéséről	14506

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 54/2010. (V. 5.) FVM rendelete az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet módosításáról

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 90. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § h) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

- 1. §** Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 62/A. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A terület végleges más célú hasznosításával összefüggő, beruházási területre történő művelési ág változás átvezetéséhez az (1) bekezdés c) pontjától és a (2) bekezdéstől eltérően nem szükséges a beruházás megkezdéséhez szükséges, külön jogszabályban meghatározott jogerős hatósági engedély, ha a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával az adott területet beruházási célterületté nyilvánította, és a beruházással érintett ingatlan tulajdonosa (tulajdonosai) a művelési ág változás átvezetéshez hozzájárult.”
- 2. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) Az R. e rendelettel módosított rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.
(3) Az R. 62/A. § (2) bekezdésében a „mellékelni” szövegrész helyébe az „– a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – mellékelni” szöveg, (3) bekezdésében a „két éven belül” szövegrész helyébe a „két éven belül, illetve a (4) bekezdés alkalmazása esetén az ott meghatározott kormányhatározat közzétételét követő öt éven belül” szöveg lép.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 55/2010. (V. 5.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény 4. § (2)–(4) bekezdése és 5. §-ának (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azokat 2010. december 31-i hatállyal megsemmisíti.
 2. Az Alkotmánybíróság a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény egésze alkotmányellenességének megállapítása iránt benyújtott indítványt elutasítja.
 3. Az Alkotmánybíróság a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény 3. § c) pontja, valamint 6. § (2) és (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.
 4. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2007. évi megosztásáról szóló 6/2007. (II. 23.) Főv. Kgy. rendelet 1. §-a, 2. § (3) bekezdése, 3. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.
- Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az Alkotmánybírósághoz három indítvány érkezett, amelyben az indítványozók a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Fmt.) alkotmányosságának utólagos vizsgálatát kéri.
Az Alkotmánybíróság az indítványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.
2. Az egyik indítványozó az Fmt. egésze alkotmányellenességének megállapítását és kihirdetésére visszaható hatályú megsemmisítését kezdeményezte. Az indítványozó álláspontja szerint az Országgyűlés az Alkotmány 44/C. §-ába ütköző alkotmányértő módon fogadta el a törvényt, mert – az Alkotmánybíróságnak a 47/2001. (XI. 22.) AB határozatában kifejtett megállapításaiból is következően – a forrásmegosztásról szóló törvényt minősített többséggel, a jelenlevő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával lehetett volna elfogadni. Az indítványban kifejtettek szerint az Fmt. alkotmányellenes azért is, mert sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból következő jogbiztonság követelményét. A törvény pontatlan jogi fogalmakat használ, szabályai nincsenek összhangban más törvények rendelkezéseivel. Az Fmt. 5. § (1) bekezdésében és 6. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezések nem felelnek meg a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 64. § (1) bekezdésében foglalt azon követelménynek, mely szerint a bevételi források a ténylegesen gyakorolt feladat- és hatáskörök arányában illetik meg a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat, és nem tesznek eleget az Ötv. 64. § (6) bekezdésében a forrásmegosztás törvényi szabályozásával szemben támasztott követelményeknek sem. Rámutat az indítványozó arra is, hogy az Fmt.-nek a normatív költségvetési hozzájárulások megosztására vonatkozó szabályai nem értelmezhetők egyértelműen az éves költségvetési törvények tükrében sem. E körben az indítvány utal arra is, hogy az Ötv. 1994. évi módosítása óta jelentősen módosult az egyes költségvetési törvényekben a normatív hozzájárulással támogatott feladatok köre és meghatározásuk módja is, így megbomlott az összhang az Ötv. 64–64/B. §-ában foglalt szabályok és a költségvetési törvények normatív hozzájárulást meghatározó rendelkezései

között is. Álláspontja szerint ezek az ellentmondások csak 2/3-os szavazati aránnyal elfogadott törvényben lettek volna feloldhatók. Az indítványozó szerint a törvény a szövegezéséből adódó pontatlanságok, ellentmondások miatt súlyosan sérti a jogbiztonság követelményét. Ezért az indítványozó az Fmt. egészének kihirdetésére visszaható hatályú megsemmisítését kezdeményezi.

Ez az indítványozó indítványt nyújtott be a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2007. évi megosztásáról szóló 6/2007. (II. 23.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgyr.) 1. §-a, 2. § (3) bekezdése, 3. §-a alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Az indítványban kifejtett álláspont szerint a Kgyr. ezen szabályai ellentétesek az Ötv. 64. § (4) bekezdés a) és c) pontjában, valamint 64/B. § a) és d) pontjában és az Fmt. 5. § (1) bekezdésében foglalt előírásokkal, ezért sértik az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.

3. Két indítványozó hasonló indokok alapján vitatja az Fmt. 4. § (3) bekezdése és 5. § (1) bekezdése alkotmányosságát. Az indítványozók szerint az Fmt. 4. § (3) bekezdése, mely szerint az Ötv. 64. § (4) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott adókból a kerületi önkormányzat által beszedett adóbevétel 100%-a a kerületi önkormányzatot illeti meg, tartalmát tekintve módosította az Ötv. 64. § (4) bekezdését. Az Ötv. 64. § (4) bekezdése alapján az egyéb központi adó és a helyi adókból származó bevételek a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek. Az Fmt. 4. § (3) bekezdése kivonta ezeket az adóbevételeket a forrásmegosztásból, s ezzel olyan szabályt alkotott, amely megváltoztatta az Ötv. 64. § (4) bekezdésének tartalmát. Ehhez pedig az Alkotmány 44/C. § alapján a jelenlevő képviselők kétharmadának támogatására lett volna szükség.
- Az indítványozók álláspontja szerint az Fmt. 5. § (1) bekezdése – azzal, hogy kötelezően alkalmazandó megosztási arányt (47%- 53%) ír elő a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételi források megosztására – korlátozta a fővárosi közgyűlésnek az Ötv. 64. § (5) bekezdésében szabályozott rendeletalkotási jogát és ezzel burkoltan, az Alkotmány 44/C. §-a által megkövetelt minősített többség követelményét figyelmen kívül hagyva, módosította az Ötv. 64. § (5) bekezdését.

II. Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmánynak az indítványozók által felhívott szabályai:
 „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
 „44/C. § A helyi önkormányzatokról szóló törvény elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Ugyanilyen szavazataránnyal elfogadott törvényben korlátozhatók az önkormányzatok alapjogai.”
2. Az Ötv.-nek az indítványozó által hivatkozott előírásai:
 „64. § (1) Az önkormányzati bevételek a fővárosi és a kerületi önkormányzat által ténylegesen gyakorolt feladat- és hatáskör arányában illetik meg a fővárosi, illetve a kerületi önkormányzatokat.
 (2) Amennyiben törvény a fővárosi önkormányzatot a főváros érdekkörét vagy gazdasági lehetőségeit meghaladó regionális, illetve országos feladatok ellátására kötelezi, az Országgyűlés biztosítja az ellátásukhoz szükséges anyagi feltételeket, dönt a központi hozzájárulás mértékéről és módjáról.
 (3) A fővárosi önkormányzatot, illetve a kerületi önkormányzatokat önállóan és közvetlenül megilletik az alábbi bevételek:
 a) a feladat ellátáshoz kapcsolódó normatív központi hozzájárulás;
 b) a címzett és céltámogatások;
 c) a saját tevékenységéből, vállalkozásból és az önkormányzati vagyon hozadékból származó nyereség, osztalék, kamat és bérleti díj;
 d) az átvett pénzeszközök;
 e) a tulajdonában levő közterületek hasznosítása után járó díj.
 (4) A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatot osztottan megillető bevételek:
 a) a magánszemélyek jövedelemadójából az állami költségvetésről szóló törvény alapján a települési önkormányzatokat megillető rész;
 b) az egyéb központi adó;
 c) az állandó népességhez kapcsolódó központi hozzájárulás, kivéve a 64/B. § a) pontban foglaltakat;
 d) a helyi adókból származó bevételek.

(5) A (4) bekezdésben felsorolt bevételeknek a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti megosztását a fővárosi közgyűlés rendeletében határozza meg. A rendelettervezet véleményezésére a kerületi önkormányzatoknak legalább 30 napot kell biztosítani.

(6) A fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti – feladat- és hatáskörarányos – forrásmegosztás érdekében normatív eljárásokat kell alkalmazni. Ezeket a normatív eljárásokat külön törvényben kell meghatározni. Ebben a külön törvényben kell rögzíteni a számítások során figyelembe veendő feladatokat is.”

„64/A. § A kerületi önkormányzat kizárólagos bevétele a szabálysértési bírság letiltás útján befolyó összege.

64/B. § A fővárosi önkormányzat kizárólagos bevételei:

- a) a normatív központi hozzájárulás igazgatási és közművelődési feladatokra;
- b) az önkormányzatot megillető vadászati jog haszonbérbe adásából származó bevétel, az érintett települések önkormányzataival kötött megállapodás szerint, területarányosan meghatározott része;
- c) a fővárosi önkormányzat részére törvényben megállapított körben a befolyt környezetvédelmi és műemlékvédelmi bírság;
- d) az illetékek a külön törvényben meghatározottak szerint;
- e) a 64. § (2) bekezdése alapján járó központi támogatás.”

3. Az Fmt.-nek az indítványozók által támadott szabályai:

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Fmt.-t az indítványok benyújtása után két alkalommal is átfogóan módosították. Az első indítvány benyújtása után, 2007. december 30-i hatállyal módosította az egyes önkormányzatokat érintő törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXXII. törvény (a továbbiakban: Fmtm1.), majd 2009. december 4-i hatállyal ismét módosította a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény módosításáról rendelkező 2009. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Fmtm2.). E törvények módosították az Fmt. 4. §-át, 5. § (1) bekezdését és 6. § (4) bekezdését is.

Az Fmt. 4. §-ának és 5. § (1) bekezdésének az eredeti, az első indítvány benyújtásakor hatályos szövege:

„4. § (1) A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét az Ötv. 64. § (4) bekezdése határozza meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bevételek nagyságának meghatározása a tárgyidőszakra vonatkozó – a kerületekkel egyeztetett – fővárosi költségvetési koncepcióban szereplő tervszámok alapján történik.”

„5. § (1) A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat a 4. § (1) bekezdés szerint osztottan megillető bevételekből – a személyi jövedelemadó helyben maradó részébe beleértve a jövedelem differenciálódás mérséklése miatt elvont összeg tárgyévet megelőző évben visszaigényelhető részét is – a fővárosi önkormányzatot 47%, a kerületi önkormányzatokat együttesen 53% részesedés illeti meg.”

Az Fmt. 4. §-ának és 5. § (1) bekezdésének a további indítványok benyújtásakor hatályos szövege:

„4. § (1) A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét az Ötv. 64. § (4) bekezdése határozza meg.

(2) Az Ötv. 64. §-a (4) bekezdésének a) pontja szerinti személyi jövedelemadó bevételből az Ötv. 64. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerinti normatív hozzájárulások forrásául szolgáló részt normatív hozzájárulásként kell figyelembe venni.

(3) Az Ötv. 64. §-a (4) bekezdésének b) és d) pontja szerinti adókból a kerületi önkormányzat által beszedett adóbevétel 100%-a a kerületi önkormányzatot illeti meg.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bevételek nagyságának meghatározása a tárgyidőszakra vonatkozó fővárosi költségvetési koncepcióban szereplő tervszámok alapján történik.”

„5. § (1) A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat a 4. § (1) bekezdés szerint osztottan megillető bevételekből – a 4. § (2)–(3) bekezdései szerinti összegek kivételével és a személyi jövedelemadó helyben maradó részébe beleértve a jövedelem differenciálódás mérséklése miatt elvont összeg tárgyévet megelőző évben visszaigényelhető, illetve befizetendő részét is – 2008-ban a fővárosi önkormányzatot 47%, a kerületi önkormányzatokat együttesen 53% részesedés illeti meg.”

Az Fmt. 4. §-ának és 5. § (1) bekezdésének az indítvány elbírálásakor hatályos szövege:

„4. § (1) A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét az Ötv. 64. § (4) bekezdése határozza meg.

(2) Az Ötv. 64. §-a (4) bekezdésének a) pontja szerinti személyi jövedelemadó bevételből az Ötv. 64. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerinti normatív hozzájárulások forrásául szolgáló részt normatív hozzájárulásként kell figyelembe venni.

(3) Az Ötv. 64. §-a (4) bekezdésének b) és d) pontja szerinti adókból a kerületi önkormányzat által beszedett adóbevétel 100%-a a kerületi önkormányzatot illeti meg.

(4) Az Ötv. 64. § (4) bekezdésének c) pontja szerinti állandó népességhez kapcsolódó normatív hozzájárulások – a településüzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladatokhoz kapcsolódó normatív hozzájárulás kivételével – 100%-ban a feladatot ellátó önkormányzatot illetik meg.

(5) Az (1) bekezdés szerinti bevételek nagyságának meghatározása a tárgyidőszakra vonatkozó fővárosi költségvetési koncepcióban szereplő tervszámok alapján történik.”

„5. § (1) A 4. § (1) bekezdés szerint osztottan megillető bevételekből – a 4. § (2)–(4) bekezdései szerinti összegek kivételével és a települési önkormányzat közigazgatási területére kimutatott személyi jövedelemadónak a költségvetési törvényben meghatározott mértékébe (helyben maradó részébe) beleértve a bázisévi jövedelem differenciálódás mérséklésének elszámolásához kapcsolódó, az önkormányzat által vagy részére fizetendő összeget, korrigálva a tárgyévvel megelőző évben történt évközi lemondással, illetve pótigényléssel, valamint a költségvetési törvényben szabályozott, a beruházásokhoz kapcsolódó esetlegesen visszaigényelhető összeget is – 2008-ban a fővárosi önkormányzatot 47%, a kerületi önkormányzatokat együttesen 53% részesedés illeti meg.”

Az Fmt. 6. § (4) bekezdésének az indítványok benyújtásának időpontjában hatályos szövege:

„(4) Az egyes kerületi önkormányzatoknak az (1)–(3) bekezdés szerint számított részesedési aránya a megosztott forrásokból a tárgyévvel megelőző év forrásmegosztásához képest – a költségvetési szervek intézmény fenntartói jogainak átadására visszavezethető változásokat figyelmen kívül hagyva – maximum 5%-kal nőhet, illetve csökkenhet. A módszer alkalmazása miatt bekövetkező – eltérések a forrásmegosztás során az egyes önkormányzatok részesedését növelik vagy csökkentik.”

Az Fmt. 6. § (4) bekezdésének az indítványok elbírálásakor hatályos szövege:

„(4) Az egyes kerületi önkormányzatoknak az (1)–(3) bekezdés szerint számított részesedési aránya a megosztott forrásokból a tárgyévvel megelőző év forrásmegosztásához képest maximum 5%-kal nőhet, illetve csökkenhet. A módszer alkalmazása miatt bekövetkező eltérések a forrásmegosztás során az egyes önkormányzatok részesedését növelik vagy csökkentik.”

Az Alkotmánybíróság az Fmt. hatályos rendelkezései alapján folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot.

III. Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság már több alkalommal vizsgálta a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek megosztását szabályozó törvényi rendelkezések alkotmányosságát.

Az 56/1996. (XII. 12.) AB határozatában az Alkotmánybíróság az Ötv. 64. § (5) bekezdésében a fővárosi közgyűlés számára adott rendeletalkotási felhatalmazás alkotmányosságát vizsgálta. Abban az ügyben az indítványozó azt kifogásolta, hogy az Ötv. e szabályában adott rendeletalkotási felhatalmazás – az Alkotmány 43. § (1) bekezdésébe ütköző módon – alá-, fölérendeltségi viszonyt keletkeztet a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok között, és olyan társadalmi viszonyok szabályozására ad felhatalmazást, amelyek az Alkotmány 43. § (2) bekezdése alapján kizárólagos törvényhozási tárgynak minősül. Az Alkotmánybíróság ezt az indítványt elutasította. E határozatában az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy a jogalkotó hatáskör gyakorlására adott felhatalmazás nem teremt hierarchikus viszonyt a jogalkotó és a jogszabály címzettje között. Kifejtette azt is, hogy az Ötv. 64. §-ának (4)–(6) bekezdése – a fővárost és a kerületeket megosztottan megillető bevételek szabályozásával – a főváros egységes településpolitikájának biztosítása, a főváros városfejlesztési és város-rehabilitációs programjának meghatározása és érvényesítése érdekében, az Ötv. 63/A. §-ában meghatározott koordinációs feladatok ellátásához biztosít gazdasági és jogi eszközöket a fővárosi önkormányzat számára. A 64. § (5)–(6) bekezdésében az Ötv. által a fővárosi közgyűlésnek adott jogalkotási felhatalmazás a fővárosi önkormányzat törvényben megállapított feladatainak ellátásához, az Ötv. és a költségvetési törvény által meghatározott bevételi források feletti rendelkezés módját szabályozza. Ennek megfelelően, az Ötv.-nek indítványozó által kifogásolt 64. § (5) bekezdésében szabályozott rendeletalkotási jogkör nem tekinthető az Alkotmány 43. § (2) bekezdésében meghatározott, kizárólagos törvényhozási tárgykörben adott felhatalmazásnak. A felhatalmazás – az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével összhangban – törvényben meghatározott feladatainak ellátása érdekében, feladatkörében jogosítja fel a fővárosi közgyűlést a rendeletalkotásra. (ABH 1996, 204, 210.)

A 47/2001. (XI. 22.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh1.) az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 26. § (2)–(3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkotmányosságát vizsgálta. E határozatában megállapította, hogy bár a költségvetési törvény formálisan nem módosította az Ötv. 64. § (5) bekezdését, azzal, hogy rendelkezései meghatározzák az osztott bevételekből a kerületi

önkormányzatokat minimálisan megillető rész mértékét, olyan kiegészítő feltételeket állapított meg, amelyek az Ötv. 64. § (5) bekezdésében szabályozott felhatalmazáshoz képest korlátozzák a fővárosi közgyűlés rendeletalkotási hatáskörét. Így az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a vizsgált rendelkezések alkotmányellenesek, mert azok egyszerű többséget igénylő törvényben – tartalmát tekintve – módosították az Ötv.-nek az Alkotmány 44/C. §-a alapján minősített többséget igénylő szabályát.

Ugyanakkor e határozatának rendelkező részében az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség fennállását mondta ki amiatt, hogy az Ötv. nem állapította meg az Ötv. 64. § (4) bekezdésében meghatározott bevételi források feladatarányos megosztásának – ezáltal az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kerületi önkormányzatot megillető önkormányzati alapjog védelmének – garanciáit és felhívta az Országgyűlést, hogy 2002. december 31-ig tegyen eleget jogalkotási kötelezettségének. (ABH 2001, 308.) E döntésének indokolásában kifejtette:

„Az Ötv. 64. § (5) bekezdése úgy ad felhatalmazást a fővárosnak, hogy az jogi kötöttségek nélkül, széles mérlegelési jogkörben rendelkezhet az Ötv. 64. § (4) bekezdésében meghatározott bevételi források felett. Döntési szabadságának egyetlen eljárási feltétele van, nevezetesen az, hogy ki kell kérnie a kerületi képviselő-testületek előzetes véleményét. A vélemény azonban a közgyűlést nem köti, szabad belátásától függ, hogy döntése során figyelembe veszi-e vagy sem, illetőleg milyen mértékig veszi figyelembe. A fővárosi önkormányzat maga is gazdasági érdekeltséggel rendelkezik ezeknek a bevételi forrásoknak az elosztásában. A fővárosi önkormányzatnak ez a forrásmegosztást befolyásoló gazdasági érdekeltsége magában hordozza a centralizációs törekvések érvényesítésének, a kerületi önkormányzatok önállósága csorbításának a lehetőségét. Lehetőséget ad arra, hogy a kerületi önkormányzatokat az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján megillető alapjog, a kerületi önkormányzatokat az önkormányzati feladatok ellátásában megillető autonómia sérüljön. Ezért az önkormányzati rendeletalkotás körébe utalt forrásmegosztás tekintetében törvényi szabályoknak kell megteremteni azokat a garanciákat, amelyek a főváros gazdasági érdekeivel szemben a kerületi önkormányzatok Alkotmányban szabályozott alapjogait védelemben részesítik, biztosítékot nyújtanak arra, hogy az anyagi források hiánya a kerületi önkormányzatok feladatellátását ne veszélyeztesse.” (ABH 2001, 308, 323–324.)

Az Abh1.-ben megállapított mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet megszüntetése érdekében az Országgyűlés a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításáról szóló 2003. évi I. törvénnyel (továbbiakban: Ötv.m.) egy új (6) bekezdéssel egészítette ki az Ötv. 64. §-át. Ebben kimondta, hogy a forrásmegosztás – feladat- és hatáskörarányos – megosztása érdekében normatív eljárásokat kell alkalmazni, és ezeket a normatív eljárásokat külön törvényben kell meghatározni. A külön törvény megalkotásáig az Ötv. 116. §-ában átmeneti szabályokat állapított meg. A fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2003. évi CXIV. törvényt 2003. decemberében fogadta el az Országgyűlés, amelyben meghatározta a forrásmegosztás alapjául szolgáló normatív eljárásokat. Az Alkotmánybíróság e szabályozás alkotmányosságát 125/B/2003. AB határozatában vizsgálta. Megállapította, hogy ezzel a szabályozással az Országgyűlés az Abh1.-ben megállapított mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló kötelezettségének eleget tett, és úgy ítélte meg, hogy vitatott rendelkezései nem sértik a kerületi önkormányzatoknak az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a), b), c) és d) pontjában szabályozott alapjogait, sem az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményét, ezért az indítványt elutasította. (ABH 2005, 1127, 1134–1139.)

A jelen eljárásban az indítványozók által vitatott Fmt. hatályon kívül helyezte a 2003. évi CXIV. törvényt, és újraszabályozta a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztás rendjét.

2. Az indítványok alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az Fmt. elfogadása megkívánta-e az Alkotmány 44/C. §-a által előírt minősített többséget.

Az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben rámutatott arra, hogy „a törvényhozó döntési szabadságának körébe tartozik annak eldöntése, hogy az önkormányzati finanszírozási rendszer mely elemeit és milyen mélységben szabályozza az Alkotmány által minősített többségű szavazatarányhoz kötött önkormányzati törvényben, és a finanszírozási rendszer mely kérdéseiről dönt minősített többséget nem igénylő külön törvényben. Azonban ha a finanszírozás valamely kérdését az Ötv. szabályozza, annak módosítására is csak minősített többségű szavazataránnyal elfogadott törvényben kerülhet sor.” (ABH 2001, 308, 316.)

Az Országgyűlés az Ötv.m. megalkotásakor az Ötv. forrásmegosztásra vonatkozó szabályainak érintetlenül hagyása mellett úgy döntött, hogy a fővárosi közgyűlés rendeletének megalkotása során az Ötv. 64. § (1) bekezdésében előírt feladat- és hatáskörarányos forrásmegosztást a normatív eljárások alkalmazásával kell biztosítani, és a normatív eljárások meghatározását külön, immár egyszerű többséggel is elfogadható törvényre bízta. Az Országgyűlés tehát

az Ötv.-nek – az Alkotmány 44/C. §-ban foglalt minősített többség betartásával megalkotott Övm.-mel beiktatott – 64. § (6) bekezdésébe foglalt felhatalmazás alapján alkotta meg az Fmt.-t.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy önmagában az Fmt. elfogadása – addig, amíg annak rendelkezései az Ötv. 64. § (6) bekezdés keretei között maradnak – nem igényli a jelenlevő országgyűlési képviselők 2/3-os többségű támogatását.

Ezért az Alkotmánybíróság elutasította az Fmt. egésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló azon indítványt, amely az Alkotmány 44/C. §-ában foglalt minősített többség hiányára hivatkozással kérte az Fmt. egésze alkotmányellenességének megállapítását.

3. Az Alkotmánybíróságnak eljárása során vizsgálnia kellett az Fmt. indítványozók által vitatott 4. §-a, és 5. § (1) bekezdése alkotmányosságát is az Alkotmány 44/C. §-a alapján.
- 3.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során számos határozatában foglalkozott az Alkotmány által minősített többséghez kötött törvények elfogadásának, módosításának alkotmányossági problémáival. Az 1/1999. (II. 24.) AB határozatának rendelkező részében alkotmányos követelményként állapította meg: „valamely, az Alkotmány által meghatározott törvény elfogadásához megkívánt minősített többség nem egyszerűen a törvényalkotási eljárás formai előírása, hanem olyan alkotmányos garancia, amelynek lényeges tartalma az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés. A minősített többség követelménye nemcsak az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként kiadott törvény megalkotására vonatkozik, hanem e törvény módosítására (rendelkezéseinek megváltoztatására, kiegészítésére) és hatályon kívül helyezésére is. Az Alkotmány rendelkezése alapján minősített többséggel elfogadott törvényt egyszerű többséggel elfogadott törvénnyel nem lehet módosítani, vagy hatályon kívül helyezni.” (ABH 1999, 25.)

Ugyanezen határozata indokolásában az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy az Országgyűlés jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy az Alkotmány által minősített többséghez kötött törvényhozási tárgyat milyen részletesen szabályozza az ún. kétharmados törvény útján. Azonban, ha a törvényhozó valamely szabályozási tárgykőről a minősített többséggel elfogadott törvényben rendelkezett, a minősített többségi eljárás alkotmányos követelmény a törvény módosításakor is. Az Alkotmánybíróság kimondta: „(...)a törvényalkotási eljárásban akkor sem lehet mellőzni az Alkotmány által előírt minősített többség követelményét, ha a módosítás részletszabályokról szól, vagy az adott alapjog, illetve intézmény hatályosulását szeretné hatékonyabb eszközökkel elérni a jogalkotó. Az ilyen vagy más, hasonló tartalmú kezdeményezés érvényesítésének szándéka – mint a hatékony kormányzás megvalósításának egyik eszköze – az Alkotmány tételes szabályát nem sértheti meg. Kétségtelen, hogy ez a szabály a törvényalkotási eljárás formai érvényességét meghatározó alkotmányos korlátot jelent az egyszerű többség akár ésszerű törekvéseivel szemben is.” (ABH 1999, 25, 39.)

Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes volt az 1/1999. (II. 24.) AB határozatban megfogalmazott alkotmányos követelménynek az érvényesítésében minden olyan esetben, amikor 2/3-os törvény szabályát direkt módon módosította egyszerű többséggel elfogadott törvényben a törvényhozó. A 31/2001. (VII. 11.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor formálisan (szövegszerűen) nem egyértelmű a módosítás (kiegészítés, hatályon kívül helyezés) [...] minden esetben vizsgálandó az is, hogy mi a kétharmados törvény által meghatározott szabályozási koncepció lényegi eleme, azaz érinti-e a lényeges normatartalmat az egyszerű szótöbbséggel megalkotott törvény. (ABH 2001, 252, 263–264.)

Az Ötv. 64. § (6) bekezdése felhatalmazza a törvényhozót arra, hogy a fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásra nézve egyszerű többséggel elfogadott törvényben szabályokat állapítson meg. E felhatalmazás arra terjed ki, hogy a bevételi források feladat- és hatáskörarányos megosztásának biztosítékaként normatív eljárásokat állapítson meg, a felhatalmazás nem teszi lehetővé a forrásmegosztás Ötv.-ben foglalt szabályainak módosítását.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az indítványozók által vitatott szabályok tekinthetők-e az Ötv. 64. § (6) bekezdésében szabályozott felhatalmazás keretei között alkotott előírásnak, vagy a törvényhozó e kereteken túllépve az Ötv. szabályozási koncepcióját is érintő, az Ötv.-t módosító rendelkezéseket alkotott.

- 3.2. Két indítványozó vitatja az Fmt. 4. § (3) bekezdése alkotmányosságát. Álláspontjuk szerint ez a szabály, amely úgy szól, hogy az Ötv. 64. § (4) bekezdés b) és d) pontja szerinti adókból a kerületi önkormányzat által beszedett adóbevétel 100%-a a kerületi önkormányzatot illeti meg, közvetlenül módosítja az Ötv. 64. § (4) bekezdését, így azt csak az Ötv. módosítására alkalmas törvényhozási eljárás eredményeként lehetett volna elfogadni.

Egy indítványozó az Fmt.-nek az indítvány benyújtásakor 4. §-ával összefüggésben rámutat arra, hogy az alkalmazhatatlan, ugyanis az Ötv. 1994 évi módosítását követően az önkormányzatok finanszírozásának rendje jelentősen megváltozott, így nincs összhang a költségvetési törvények és az Ötv.-nek a fővárosi önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó szabályai között, ezért az Ötv. e rendelkezései nem értelmezhetőek a költségvetési törvények által kialakított finanszírozási renddel összhangban. A költségvetési törvények által meghatározott finanszírozási szabályok ellentmondást keletkeztetnek az Ötv. egyes rendelkezései között is. Azzal, hogy a költségvetési törvények alapján az átengedett személyi jövedelemadó egy része normatív hozzájárulás forrásává vált ellentmondás keletkezett az Ötv. 64. § (3) bekezdés a) pontja (a feladathoz kapcsolódó normatív hozzájárulások a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat közvetlenül megillető bevételek) és az Ötv. 64. § (4) bekezdés a) pontja (az átengedett személyi jövedelemadó egésze osztott bevétel) között. Ugyancsak a költségvetési törvények és az Ötv. közötti ellentmondásra utal az indítvány akkor, amikor rámutat arra, hogy az Ötv. 64/B. § a) pontjában szabályozott a fővárosi önkormányzatot kizárólagosan megillető, az igazgatási és közművelődési feladatokhoz rendelt, állandó népességhez kapcsolódó normatív hozzájárulás 1998 óta a költségvetési törvények szabályai alapján nem értelmezhető, ugyanis a költségvetési törvények ilyen normatív hozzájárulást nem ismernek. Ugyanakkor a településüzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladatokhoz rendelt normatív hozzájárulás tekintetében – mivel a költségvetési törvény nem egyértelműen használja az Ötv. 6. § (1) bekezdésében meghatározott települési önkormányzat fogalmat – nem állapítható meg, hogy az a fővárosi önkormányzat kizárólagos bevétele, vagy a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat közvetlenül megillető bevételnek minősül-e. Álláspontja szerint ezek az ellenmondások csak az Ötv. módosításával, minősített többséggel elfogadott törvényben lettek volna feloldhatók. Az indítvány benyújtását követően a jogalkotó észlelte ezeket az ellentmondásokat, az Fmtm1.-ben és az Fmtm2.-ben módosította az Fmt. 4. §-át. Az Fmt.-nek az Fmtm1. 2. § (1) bekezdése által megállapított 4. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Ötv. 64. §-a (4) bekezdésének a) pontja szerinti személyi jövedelemadó bevételből az Ötv. 64. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerinti normatív hozzájárulások forrásául szolgáló részt normatív hozzájárulásként kell figyelembe venni. Az Fmtm2. 2. §-a által megállapított 4. § (4) bekezdése pedig a következő rendelkezést tartalmazza: „Az Ötv. 64. § (4) bekezdésének c) pontja szerinti állandó népességhez kapcsolódó normatív hozzájárulások – a településüzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladatokhoz kapcsolódó normatív hozzájárulás kivételével – 100%-ban a feladatot ellátó önkormányzatot illetik meg.” A törvényhozó tehát az indítványozó által állított, a törvényi szabályozás ellentmondásai miatt fennálló, a jogbiztonságot súlyosan sértő alkotmányellenes helyzetet orvosolta. De az alkotmányellenes helyzet megoldásának nem az indítványozó által alkotmányosnak tartott megoldását választotta, nem az Ötv. módosításával, hanem az Fmt. módosításával oldotta fel az önkormányzatok megváltozott finanszírozási rendszere és az Ötv. szabályai között feszülő ellentmondásokat. Ezért az Alkotmánybíróság – a szoros összefüggésre tekintettel [41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 194.] – kiterjesztette vizsgálatát a 4. § egészére és érdemben vizsgálta az Fmt. 4. § (2) bekezdésének, valamint (4) bekezdésének alkotmányosságát is.

A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat megillető bevételek körét az Ötv. 64., 64/A. és 64/B. §-ai szabályozzák. Az Ötv. e rendelkezései az önkormányzati feladat- és hatásköröknek a fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti sajátos megosztásához igazodóan alakították ki a bevételi források megosztásának rendjét. A 64. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bevételek a fővárosi és kerületi önkormányzatok által ténylegesen gyakorolt feladat- és hatáskörök arányában illetik meg a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat. Az Ötv. e szabályai a bevételek négy csoportját különböztetik meg. A 64. § (3) bekezdése határozza meg azokat a tényleges feladatellátáshoz rendelt bevételi forrásokat, amelyek a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat önállóan és közvetlenül illetnek meg. A 64/A. § a kerületi önkormányzatokat, a 64/B. §-a pedig a fővárosi önkormányzatot kizárólagosan megillető bevételi forrásokat szabályozza. A 64. § (4) bekezdése szabályozza a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételi források körét, amelyek felosztásáról a 64. § (5) bekezdése alapján – a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérése után – a fővárosi közgyűlés dönt rendeletében.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Fmt. – bár 4. § (1) bekezdésében kimondja, hogy fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét az Ötv. 64. § (4) bekezdése határozza meg, – a 4. § (2)–(4) bekezdésében foglalt rendelkezésével átrendezte az Ötv.-nek a bevételek megosztására kialakított rendszerét.

Az Ötv. 64. § (4) bekezdésének a) pontja alapján a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételi forrásnak minősül a magánszemélyek jövedelemadójából az állami költségvetésről szóló törvény alapján a települési önkormányzatokat megillető rész, ehhez képest a Fmt. 4. § (2) bekezdése alapján a személyi jövedelemadó bevételből

a normatív hozzájárulások forrásául szolgáló rész a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat önállóan és közvetlenül megillető bevétellé vált. A főváros önkormányzati rendszerére vonatkozó szabályokat tartalmazó VII. fejezetet az Ötv.-be beiktató 1994. évi LXIII. törvény indokolása alapján megállapítható, hogy a törvényi koncepció az Ötv. 64. § (4) bekezdés d) pontjában foglalt rendelkezésre vonatkozóan a következő volt: „A megosztott bevételek közé tartozik a fővárosi közgyűlés és a kerületi képviselő-testületek által kivetett valamennyi helyi adó is, melynek felosztásáról a közgyűlés rendelkezik a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével.” Az Fmt. 4. § (3) bekezdése ezzel ellentétben az Ötv. 64. § (4) bekezdés d) pontjában szabályozott helyi adóbevételek közül kiemelte a kerületi önkormányzat által beszedett adóbevételeket és a kerületi önkormányzatot kizárólagosan megillető bevételként szabályozta azokat. Az Ötv. 64. § (4) bekezdés b) pontjában osztott bevételi forrásként szabályozott egyéb központi adók közül – Fmt. 4. § (3) bekezdésében foglalt szabályozás következtében – ugyancsak a kerületi önkormányzatokat kizárólagosan megillető bevételi forrássá váltak a kerületi önkormányzatok által beszedett adók. Az Fmt. 4. § (4) bekezdése, mely szerint az állandó népességhez kapcsolódó normatív hozzájárulások 100%-ban a feladatot ellátó önkormányzatot illetik meg, az Ötv. 64. § (4) bekezdés c) pontjában szabályozott bevételei forrásokat vette ki az osztott bevételi források köréből, és egyúttal módosította az Ötv. 64/B. § a) pontját is.

Megállapítható tehát, hogy az Fmt. e szabályaiban direkt módon módosította az Ötv. 64. § (3) bekezdés a) pontjában, a 64. § (4) bekezdés a), b), c) és d) pontjában, valamint 64/B. § a) pontjában foglalt rendelkezéseket. A fővárosi önkormányzatok finanszírozási rendszerére vonatkozó szabályozás ilyen mértékű átalakítása az Ötv. fővárosi önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó szabályozási koncepciójának lényegi átalakítását jelenti, így e szabályok elfogadására csak az Ötv. módosításával, az Alkotmány 44/C. §-ában szabályozott minősített többséggel kerülhetett volna sor.

- 3.3. Az indítványozók álláspontja szerint az Ötv. rendelkezéseit módosítja az Fmt. 5. § (1) bekezdése is. E szabállyal kapcsolatosan az Alkotmánybíróságnak először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az – miután az a 2008-as költségvetési évre nézve állapítja meg a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat megillető részesedési hányadot – tekinthető-e az indítványok elbírálásakor hatályos jogszabálynak. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Fmt. 5. § (1) bekezdését 2009. december 4-i hatállyal módosította az Fmtm2. 3. § (1) bekezdése. A vitatott szabály a tekintetben, hogy a 2008. évre állapítja meg részesedési arányokat, nem módosult, viszont az Fmtm2.– a záró rendelkezések között – az 5. § (2) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy az Fmt. módosított 5. § (1) bekezdését már a 2007. és 2008., valamint a 2009. évi forrásmegosztás felülvizsgálata során alkalmazni kell. Ebből arra lehet következtetni, hogy törvényhozó a vitatott szabályt továbbra is alkalmazandó előírásnak tekinti. Ezért az Alkotmánybíróság annak alkotmányosságát érdemben vizsgálta.

Az egyik indítványozó szerint az Fmt.-nek ez az előírása ellentétes az Ötv. 64. § (1) bekezdésében szabályozott feladat- és hatáskörarányos forrásmegosztás követelményével és a 64. § (6) bekezdésével, mert nem normatív eljárást határoz meg, hanem „ – mindenféle számítás és számbavétel nélkül – százalékos arányban osztja el a bevételeket”.

A másik két indítványozó álláspontja szerint, a törvény a megosztási arányok százalékos megosztásával korlátozta a fővárosi önkormányzat számára az Ötv. 64. § (5) bekezdésében biztosított rendeletalkotási jogkör gyakorlását.

Az Ötv. 64. § (1) bekezdése kogens szabályként mondja ki, hogy az önkormányzati bevételek a fővárosi és a kerületi önkormányzat által ténylegesen gyakorolt feladat- és hatáskör arányában illetik meg a fővárosi, illetve a kerületi önkormányzatokat.

Az Ötv. 64. § (6) bekezdése arra ad felhatalmazást, hogy a törvényhozó külön törvényben az ellátott feladat- és hatáskörökkel arányos forrásmegosztás biztosítékeként normatív eljárásokat határozzon meg, és e törvényben rögzítse a számítások során figyelembe veendő feladatokat. A 64. § (5) bekezdése pedig a fővárosi közgyűlésre bízta, hogy a kerületi önkormányzatok véleményének kikérése után a törvényben meghatározott normatív eljárások felhasználásával döntsön az osztott bevételeknek a fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti megosztásáról.

Az Ötv. szabályozási koncepciója tehát az volt, hogy az Fmt. olyan normatív eljárásokat, módszereket, számítási módokat határoz meg, amelyek alkalmazásával a fővárosi közgyűlés a ténylegesen ellátott feladatok arányában osztja meg a bevételi forrásokat a fővárosban működő önkormányzatok között.

Az Fmt. 5. § (1) bekezdésében a törvényhozó döntötte el a feladatellátás arányait, az Ötv. rendelkezéseitől eltérően – némi korrekcióval, de a ténylegesen ellátott feladatok számbavétele nélkül – százalékos arányban rendeli a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételeket megosztani. Ez a szabályozás, a szabályozási koncepció lényegi tartalmát érintően módosítja az Ötv.-nek a forrásmegosztásra vonatkozó szabályait, az Ötv. által előírtaktól eltérő módon korlátozza a Fővárosi Önkormányzat Közgyűlésének rendeletalkotási jogkörét. Ezért elfogadására csak az Alkotmány 44/C. §-ában szabályozott minősített többséggel kerülhetett volna sor.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, az Fmt. 4. § (2)–(4) bekezdése és 5. § (1) bekezdése alkotmányellenes, sérti az Alkotmány 44/C. §-át és az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság követelményét. Ezért az Fmt. e rendelkezéseit megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 42. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabály az Alkotmánybíróság határozatának a Magyar Közlönyben történt közzététele napján veszti hatályát. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezésének időpontját ettől eltérően is meghatározhatja, ha a jogbiztonság, vagy az eljárás kezdeményezőjének nyomós érdeke azt megkívánja. Tekintettel arra, hogy a fővárosi önkormányzat 4/2010. (II. 25.) Főv. Kgy. rendeletében szabályozta a 2010 évi forrásmegosztás rendjét, és a fővárosban működő önkormányzatok az Fmt. szabályait is figyelembe véve készítették el a 2010. évi költségvetésüket, az Alkotmánybíróság az Fmt. alkotmányellenesnek ítélt szabályait a költségvetési év végével 2010. december 31.-ével semmisítette meg.

4. Az egyik indítvány alapján az Alkotmánybíróság vizsgálta azt is, hogy megállapítható-e az Fmt. 3. § c) pontjának, valamint 6. § (2) bekezdésének alkotmányellenessége, azért mert rendelkezései nem felelnek meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményének.

Az indítványozó álláspontja szerint a jogbiztonságot sérti, hogy az Fmt. ezen rendelkezéseinek tartalma nincs pontosan meghatározva. E körben utal arra, hogy a 3. § c) pontjában a rendelkezés nem rögzíti, hogy a nem lakosságszám alapján járó központi normatív hozzájárulásokat kiegészítő támogatásokon mit kell érteni, és a 6. § (2) bekezdésében szereplő bázis adatok forrását a törvény nem határozta meg.

Az Fmtm2. 1. § (1) bekezdése módosította központi hozzájárulásnak az Fmt. 3. § c) pontjában foglalt definícióját, az új meghatározás az indítványozó által felvetett normavilágossági problémát nem tartalmazza. Az Fmt. 6. § (2) bekezdését az indítvány benyújtását követően módosította, mind az Fmtm1., mind az Fmtm2. és az Fmtm1. 8. § (2) bekezdése egy új mellékletet csatolt a törvényhez, amely melléklet tartalmazza a 6. § (2) bekezdésének bázisadatait.

Ezen indítvány alapján az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett az Fmt. 6. § (4) bekezdése alkotmányosságát is. Az indítványozó álláspontja szerint ellentétes az Ötv. 64. § (1) bekezdésében szabályozott feladat- és hatáskörrel arányos forrásmegosztás követelményével a vitatott szabálynak az a rendelkezése, mely szerint a részesedési arány elmozdulásának meghatározásakor az intézményfenntartói jog átadására visszavezethető változásokat figyelmen kívül kell hagyni.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által kifogásolt rendelkezést az Fmt. 6. § (4) bekezdésének az Fmtm2. 4. § (2) bekezdése által megállapított, hatályos szövege már nem tartalmazza, így az indítvány e tekintetben okafogyottá vált.

Ezért az Alkotmánybíróság az Fmt. 3. § c) pontja 6. § (2) és (4) bekezdése alkotmányosságának vizsgálata iránt indított eljárást az Ügyrend 31. § e) pontja alapján megszüntette.

5. Ugyancsak megszüntette az Alkotmánybíróság a Kgyr. 1. §-a, 2. § (3) bekezdése, 3. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kgyr. rendelkezéseinek alkotmányossági vizsgálatára – tekintettel arra, hogy az már nem tekinthető hatályos jogszabálynak – nem rendelkezik hatáskörrel. A Kgyr. egy, a 2007. évi költségvetési évre rendelkezett a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételi források megosztásáról. Bár hatályon kívül helyezésére nem került sor alkalmazhatósága a költségvetési év leteltével megszűnt.

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 13. §-a szerint a jogszabály akkor veszti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi, vagy ha a jogszabályban meghatározott határidő lejárt. Az Alkotmánybíróság a Jat.-nak ezt a szabályát a jogszabály alkalmazhatóságára vonatkozó rendelkezésként értelmezte. Következtes gyakorlata szerint a szabály alkalmazására a jogszabály által előírt határidő leteltével, azzal, hogy a kifejezetten hatályon kívül nem helyezett jogszabályi rendelkezések teljességébe mentek, és így már nincs mód arra, hogy a jogalanyok a jogszabályi rendelkezések alapján jogot szerezzenek, a jogszabály lényegében hatályát veszti. [1239/B/1990. AB végzés, ABH 1991, 785–786.; 332/B/2000. AB végzés, ABH 2002, 1742, 1743.; 544/B/2003. AB végzés, ABH 2005, 1738, 1739.]

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét nem vizsgálja, hacsak nem annak alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés (335/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.). Hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányossági vizsgálata a konkrét normakontroll két esetében, az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés, és a 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz alapján lehetséges. Mivel jelen ügyben az indítvány Abtv. 1. § b) pontja szerinti utólagos absztrakt normakontrollra irányul, az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § a) pontja alapján az eljárását megszüntette.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 41. §-a alapján rendelte el.

Budapest, 2010. május 4.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 552/B/2007.

Az Alkotmánybíróság 56/2010. (V. 5.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 191. § (2) bekezdés második mondatának „az ügyész, illetőleg” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.
A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 191. § (2) bekezdés második mondata a következő szöveggel marad hatályban: „Ha a gyanúsítottat megrovásban (Btk. 71. §) részesítették, a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi.”
2. Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 35. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 197. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó utólagos normakontroll keretében több büntetőjogszabály alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
1. Az indítvány és annak kiegészítése szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, az alkotmányos büntetőjog elvei tekintetében a 8. § (1) és (2) bekezdését, továbbá az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből és 57. § (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljárásról szóló jogot, valamint az 57. § (3) bekezdésben biztosított védelemhez való jogot sérti a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 35. § (1) bekezdése.
- Az indítványozó álláspontja szerint a Btk. támadott rendelkezése – amely rögzíti, hogy a büntethetőséget megszüntető elévülést félbeszakítja a büntető ügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye – az ismeretlen elkövető ellen elrendelt nyomozás esetében alkotmányellenes. A jogalkalmazók (nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság) ugyanis nem csupán a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható személy elleni hatósági fellépést, hanem már a bűncselekmény „egyszerű” gyanúja alapján az ismeretlen elkövető elleni büntetőeljárás megindítását is a büntethetőség elévülésének félbeszakadásaként értelmezik, ami alkotmányos alapjogok sérelmét okozza.
- Az indítványozó szerint a következetes, 2004 óta megszilárdult jogértelmezés – az „élő jog” – arra vezethető vissza, hogy a Btk. 19–21. §-ában meghatározott és a törvény szövegében konzekvensen alkalmazott „elkövető” kifejezés, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényben (a továbbiakban: Be.) 43. §-ában definiált és a törvény egészében alkalmazott „terhelt” fogalom tartalmilag eltér egymástól. Megítélése szerint „sérti az Alkotmány jogállam-klauszáláját, az alkotmányos büntetőjog elveit és garanciáit a Btk. 35. § (1) bekezdésének megfogalmazása, mivel a konkrét elkövető-fogalom (»terhelt«) helyett helytelenül az általános elkövető-fogalmat használja.” Ezáltal sérül a jogbiztonság, illetve a normavilágosság követelménye, a gyakorlatban kialakult értelmezés pedig a tisztességes eljárásról, valamint a védelemhez való jog sérelmére vezet. Az indítvány hivatkozik a 11/1992. (III. 5.) AB határozatra az elévülés félbeszakadására és nyugvására vonatkozó megállapításaira (ABH 1992, 77, 90.).
2. Az indítványozó támadta a Be. 191. § (2) bekezdés második mondatának „az ügyész, illetőleg” szövegrészét, valamint a Be. 197. §-ának (2) bekezdését, mert sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő normavilágosság és jogbiztonság követelményét, és az e miatt kialakult jogalkalmazói gyakorlat okán sérül az alkotmányos büntetőjog elvei tekintetében az Alkotmány 8. § (1) és (2) bekezdése, valamint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog.
- A sérelem lényege, hogy amennyiben az ügyész a nyomozást megszüntető határozatban a gyanúsítottat megrovásban (Btk. 71. §) részesíti, de ez ellen a gyanúsított panasszal él, úgy a büntetőeljárást folytatni kell, amennyiben a büntetőeljárás megszüntetésének nincs más oka. A büntetőeljárás folytatása ellen nincs jogorvoslati lehetőség. Ilyenkor tehát – az indítványozó véleménye szerint – nem érvényesül az érdemi jogorvoslathoz való jog, mivel a következetes ügyészi jogértelmezésnek megfelelően sem a megrovást alkalmazó ügyész, sem a felettes ügyész a panaszt érdemben nem bírálja el. A megrovást sérelmező panasz alapján az azt alkalmazó ügyész elrendeli a büntetőeljárás folytatását, a panaszt nem terjeszti fel a szervezeten belül magasabb fórumhoz. Ennek következtében nem történik meg a panasz másodfokú vizsgálata abban a kérdésben, hogy nincs-e más, a nyomozás megszüntetésére okot adó körülmény, pl. nem következett-e be már a büntethetőséget megszüntető elévülés.
- Az indítványozó azt is sérelmezte, hogy amennyiben „a panaszt a felettes szerv a Be. 197. § (2) bekezdésére hivatkozva nem bírálja el – mondván, a vádemelés után a bíróság úgysis figyelembe veszi majd a terhelt védekezését –, akkor a jogorvoslati jogot a Be. 195. §-ával – és az Alkotmánnyal – ellentétes módon kiüresíti.” Álláspontjának indoklására a szabálysértési őrizet elleni jogorvoslat hiányát vizsgáló 3/2007. (II. 13.) AB határozat megállapításait (ABH 2007, 107, 112–113.) idézte.
3. Az Alkotmánybíróság az ügyészi gyakorlattal kapcsolatos tájékoztatás végett megkereste a legfőbb ügyészt.
- II. Az indítvánnyal érintett jogsabályi rendelkezések:
1. Az Alkotmány rendelkezései:
- „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
- „8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(...)

(3) A büntetőeljárás alá vont személyeket az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(...)

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

2. A Btk. rendelkezése:

„19. § Elkövetők a tettes, a közvetett tettes és a társtettes (tettesek), valamint a felbujtó és a bűnsegéd (részesek).”

„35. § (1) Az elévülést félbeszakítja a büntető ügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.”

„71. § (1) Megrovásban kell részesíteni azt, akinek a cselekménye az elbíráláskor már nem veszélyes, vagy oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés – ide nem értve az elkobzást és a vagyoneklobzást – alkalmazása is szükségtelen.

(2) A megrovással a hatóság a rosszallását fejezi ki, és az elkövetőt felhívja, hogy a jövőben tartózkodjék bűncselekmény elkövetésétől.”

3. A Be. rendelkezései:

„43. § (1) A terhelt az, akivel szemben büntetőeljárást folytatnak. A terhelt a nyomozás során gyanúsított, a bírósági eljárásban vádlott, a büntetés jogerős kiszabása, illetve a megrovás, próbára bocsátás vagy javítóintézeti nevelés jogerős alkalmazása után elítélt.”

„191. § (1) A nyomozás megszüntetése – ha e törvény kivételt nem tesz – nem akadályozza annak, hogy ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást folytassák.

(2) A nyomozás folytatását az ügyész, ha pedig a nyomozást az ügyész szüntette meg, a felettes ügyész határozattal rendeli el. Ha a gyanúsítottat megrovásban (Btk. 71. §) részesítették, az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi. A nyomozás folytatásáról szóló határozat ellen nincs helye panasznak.”

„195. § (1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(...)

(4) Ha a határozatot hozó a panasznak három napon belül nem ad helyet, köteles azt haladéktalanul felterjeszteni az elbírálásra jogosulthoz. Az ügyész határozata elleni panaszt a felettes ügyész, a nyomozó hatóság határozata elleni panaszt az ügyész a hozzá érkezésétől számított tizenöt, megszüntető határozat esetén harminc napon belül határozattal bírálja el.”

„197. § (2) A büntetőeljárást folytatni kell, ha a gyanúsított a nyomozást megszüntető határozat ellen benyújtott panaszában a megrovás alkalmazását sérelmezi, és a büntetőeljárás megszüntetésének más oka nincs. Erre a gyanúsítottat a határozatban figyelmeztetni kell.”

III. Az indítvány részben megalapozott.

1. Az indítványozó mind a Btk., mind pedig a Be. rendelkezéseit azért tekintette a jogbiztonság és a normavilágosság követelményét sértőnek, mert értelmezésük következtében a nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság olyan gyakorlatot alakított ki, amely alkotmányos alapjogokat sért. Az indítvány nem csupán a jogértelmezés alkotmányosságát, hanem dogmatikai helyességét is vitatta. Ez utóbbi tekintetében az Alkotmánybíróság nem nyilvánított véleményt.

Az Alkotmánybíróság már az 57/1991. (XI. 8.) AB határozatban megállapította: az Alkotmánybíróságnak csak az Alkotmány rendelkezései tekintetében van értelmezési hatásköre. Önálló törvényértelmezési hatáskör hiányában az alkotmányossági vizsgálat nem irányulhat önmagában a normaszöveg lehetséges különböző értelmének és tartalmának a megállapítására, hanem azt az Alkotmánybíróság csak a hatáskörébe tartozó kérdés

vizsgálatával összefüggésben végezheti el. Amennyiben a bírói gyakorlat és az általánosan elfogadott jogértelmezés a normaszöveget – a lehetséges több értelme közül – egységesen csak egy bizonyos, meghatározott értelemben alkalmazza, az Alkotmánybíróságnak a normaszöveget ezzel az értelemmel és tartalommal kell az alkotmányosság szempontjából vizsgálnia. Ha ugyanis ez – a gyakorlatban érvényesülő normatartalom – megállapítható, az alkotmányossági vizsgálatnak abból a tényből kell kiindulnia, hogy a jogszabály tartalma és értelme az, amit annak az állandó és egységes jogalkalmazási gyakorlat tulajdonít. Amennyiben valamely jogszabály több lehetséges értelme közül a jogalkalmazási gyakorlatban csak egyféle tartalommal realizálódik, akkor csak ez a normatartalom szolgálhat az alkotmányossági vizsgálat alapjául is. Ellenkező esetben ugyanis az Alkotmánybíróság az eljárása során a hatáskörébe nem tartozó önálló jogszabály-értelmezést végezne, és éppen azzal lépné túl hatáskörét, hogy ennek során a jogszabálynak a bírói gyakorlat által történt értelmezése helyességét vitatná. Ha pedig az adott jogszabály-értelmezés a Legfelsőbb Bíróság iránymutató döntésén alapszik, a Legfelsőbb Bíróság értelmezésétől eltérő normatartalom megállapítása a Legfelsőbb Bíróság hatáskörét sértené. (ABH 1991, 272, 276–277.)

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben sem bocsátkozott a jogalkalmazási gyakorlat helyességének, megalapozottságának vizsgálatába, hanem a támadott jogszabályi rendelkezések alkotmányosságát a jogalkalmazási gyakorlat által a jogszabályoknak tulajdonított tartalom alapján ítélte meg.

2. Az Alkotmánybíróság a Btk. 35. § (1) bekezdésének alkotmányosságát már vizsgálta, ezért elsőként abban kellett állást foglalni, hogy az indítvány nem ítelt dolog vizsgálatára irányul-e.

A 100/E/2000. AB határozatban (ABH 2006, 1270.) az ügy indítványozója azt sérelmezte, hogy a büntethetőség elévülését csak hatósági cselekmény szakítja meg, a sértett jogérvényesítő cselekedetei ilyen hatással nem rendelkeznek. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzetet – többek között – az Alkotmány 8. § (1) bekezdésébe, és a tisztességes eljáráshoz való jog tekintetében az 57. § (1) bekezdésébe ütközőnek tartotta. Az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította (ABH 2006, 1270, 1272, 1279.).

A 23/D/2007. AB határozattal lezárt ügyben az indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdés alapján támadta a Btk. 35. § (1) bekezdését, mivel nem juttatja egyértelműen kifejezésre, hogy csak az ugyanazon bűncselekmény miatt foganatosított hatósági büntetőeljárás cselekménynek van elévülést félbeszakító hatása. Az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította (ABH 2008, 2620, 2621, 2625.).

A jelen ügyben – bár azonos jogszabályi és részben azonos alkotmányi rendelkezésekről van szó – nem áll fenn az ítelt dolog esete. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indítványban felvetett kérdés akkor res iudicata, ha az újabb indítványt ugyanazon jogszabályi rendelkezésre vonatkozóan azonos okból vagy összefüggésben terjesztik elő. Az érdemi döntéssel elbírált ügyben hozott határozat ugyanis az Alkotmánybíróságot is köti. (1620/B/1991. AB végzés, ABH 1991, 972, 973.) Mivel az indítványozó a Btk. 35. § (1) bekezdését az elbírált indítványoktól teljesen eltérő okból támadta, az érdemi vizsgálatnak nem volt akadály.

- 2.1. A Btk. 35. § (1) bekezdését a joggyakorlat úgy értelmezi, hogy a bűncselekmény miatti büntethetőség elévülését félbeszakítja a bűncselekmény gyanúja miatt ismeretlen elkövető ellen elrendelt nyomozás (BH 2007. 363, BH 2008. 204). Az elévülés félbeszakításának joghatása abban áll, hogy az elévülési idő addig eltelt részét figyelmen kívül kell hagyni, és az elévülési idő újra kezdődik.
- 2.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott rendelkezés nem sérti a jogbiztonság és a normavilágosság követelményét.

A jogállam alapvető, nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság, ami az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]. A jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142.]. Nem állapítható meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság és annak részét képező jogbiztonság sérelme pusztán amiatt, hogy az adott normaszöveg a jogalkalmazás során értelmezésre szorul: a jogbiztonság elvéből nem következik a jogalkotónak olyan kötelezettsége, hogy minden fogalmat minden jogszabályban külön meghatározzon [71/2002. (XII. 27.) AB határozat, ABH 2002, 417.]. A normavilágosság sérelme miatt az alkotmányellenesség akkor állapítható meg, ha a szabályozás a jogalkalmazó számára értelmezhetetlen, vagy eltérő értelmezésre ad módot, és ennek következtében a norma hatását tekintve kiszámíthatatlan, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára, illetőleg a normaszöveg túl általános megfogalmazása miatt teret enged a szubjektív, önkényes jogalkalmazásnak. [Pl. 1160/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 607, 608.; 10/2003. (IV. 3.) AB határozat, ABH 2003, 130, 135–136.; 1063/B/1996. AB határozat, ABH 2005, 722, 725–726.; 381/B/1998.

AB határozat, ABH 2005, 766, 769.] A 47/2003. (X. 27.) AB határozat rámutatott: az Alkotmánybíróság mindig is nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy az általa vizsgált kérdés megválaszolásához rendelkezésre áll-e olyan kialakult bírói gyakorlat, amely – határozata meghozatala során – a jogalkalmazót a jogbiztonság érvényesüléséhez elengedhetetlenül szükséges mértékben segíti (ABH 2003, 525, 535.).

A Btk. 35. § (1) bekezdését a bíróságok, köztük a Legfelsőbb Bíróság, konzekvensen, a nyomozó hatóság és az ügyészség számára is irányadó módon értelmezik. A normaszöveg és annak értelmezett tartalma tehát nem vet fel az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével összefüggő alkotmányossági kérdéseket.

- 2.3. Az indítványozó álláspontja szerint a Btk. 35. § (1) bekezdés joggyakorlatban alkalmazott értelmezésének következménye, hogy az ismeretlen elkövető elleni nyomozás elrendelésével a nyomozó hatóság magához vonja az elévülés idejének meghatározását, ezzel sérül az Alkotmány 8. § (1) és (2) bekezdése. Hivatkozott a 42/1993. (VI. 30.) AB határozatra, amelyben az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy az alkotmányos büntetőjog szempontjából az Alkotmány 8. § (1) és (2) bekezdése az az alaprendelkezés, amely a jogállamiság normatív tartalmán túl védi az egyént a büntetőjogi eszközöknek az állam általi önkényes felhasználása ellen (ABH 1993, 300, 304.).

Az Alkotmánybíróság megállapította: a Btk. 35. § (1) bekezdésének az elévülés félbeszakadását szabályozó rendelkezése nincs alkotmányosan értékelhető összefüggésben az Alkotmány 8. § (1) bekezdésével, amely az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak állami elismeréséről szól, az állam számára azok tiszteletben tartását és védelmét írja elő.

Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése az alapvető jogok törvényi szintű szabályozását írja elő azzal, hogy az alapvető jog lényeges tartalma nem korlátozható. Az Alkotmánybíróság a 11/1992. (III. 5.) AB határozat rendelkező részében kifejtette: az alkotmányos büntetőjognak az elévülés szabályait érintő követelménye, hogy a bűncselekmények büntethetőségének elévülésére – beleértve az elévülés félbeszakítását és nyugvását is – az elkövetéskor hatályos törvényt kell alkalmazni, kivéve, ha az elévülés időszakában az elkövetőre nézve kedvezőbb szabályok léptek hatályba (ABH 1992, 77.).

A határozat ugyan az igazságtételi törekvések alkotmányossági kérdéseivel összefüggésben vizsgálta az elévülés intézményét, megállapításai azonban a jelen ügyben is irányadóak. Az AB határozat megállapította: „Nincs (...) az elkövetőnek alanyi joga arra, hogy büntethetősége a rendes időn belül biztosan elévüljön, nem számíthat joggal arra, hogy ezalatt nem foganatosítanak ellene semmilyen büntetőeljárás cselekményt. Neki csak arra van joga, hogy ha a törvényesen számított idő eltelt, ne üldözzék tovább, és ne büntethessék meg. Az elévülési idő tényleges hossza tehát nem garantált, a törvény a rendes elévülési idővel csupán a minimumot határozza meg.” (ABH 1992, 77, 90.)

A 41/1993. (VI. 30.) AB határozat megerősítette, hogy a törvényalkotó viszonylag nagy szabadsággal rendelkezik az elévülés feltételeinek meghatározásában. Az elévülés jogi tények kérdése, jogszabálynak kell a természetes tény – az idő folyását – jogi hatással járó tényé változtatni. Ezt fejezik ki az elévülés kezdetére, félbeszakadására, nyugvására vonatkozó jogi rendelkezések, amelyek eredményeként az elévülés bekövetkezésének természetes időtartama hosszabb lehet, mint az elévülés jogi időtartama. A természetes és a jogi időmúlás eltérésének lehetséges eseteit azonban jogszabályban és előre kell rögzíteni. (ABH 1993, 292, 295.)

Mindezen tételek alapján vizsgálva az elévülés félbeszakadásának a Btk. 35. § (1) bekezdésében meghatározott szabályát, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének sérelme nem merül fel.

- 2.4. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Btk. 35. § (1) bekezdése – annak jogalkalmazói értelmezése az ismeretlen elkövető elleni nyomozás-elrendelés félbeszakító hatásáról – nincs alkotmányosan értékelhető összefüggésben a terheltnek a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jogával.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogállami büntetőeljárásnak korlátozhatatlan minősége az eljárás tisztességes volta, amelynek lényeges eleme a terhelt védelemhez való jogának érvényesülése. A tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírói gyakorlatban az 57. § (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog (315/E/2003. AB határozat, ABH 2003, 1590, 1594.), amely komplex védelmet nyújt a terhelt számára [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.].

A tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jog a büntetőjogi felelősség megállapítása folyamatának, a büntetőeljárásnak alkotmányos garanciái. Az elévülés intézménye az időmúlás büntethetőséget megszüntető hatásának elismerését, az állam büntető igényének elenyészését jelenti. Az elévülés félbeszakítására alkalmas hatósági cselekmények ugyan a büntetőeljárás meghatározott mozzanatai, azonban ezek törvényi meghatározására nem vonatkoztathatók az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből és (3) bekezdéséből levezethető alkotmányi követelmények.

A 11/1992. (III. 5.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy amíg az elévülési idő folyik, az elévülés elsősorban a bűnüldöző hatóságnak szól, és annak kezében van: a törvény szerint a hatóság félbeszakítással újból megindíthatja a teljes idő folyását, anélkül, hogy az elkövetőnek tudnia kellene erről. A rendes elévülési idő tehát csupán arra az esetre szól, ha közben az elkövető ellen semmilyen büntetőeljárás cselekmény nem történne. Ez azonban nyilván kivételes eset, a jogrend működési hibája. Nincs tehát az elkövetőnek alanyi joga arra, hogy büntethetősége a rendes időn belül biztosan elévüljön, nem számíthat joggal arra, hogy ez alatt nem fogatosítsanak ellene semmilyen büntetőeljárás cselekményt. (ABH 1992, 77, 90.)

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Btk. 35. § (1) bekezdése nem sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 8. §-ának (1) és (2) bekezdését, valamint 57. § (1) és (3) bekezdését. Ezért a rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

3. Az indítványozó szerint a Be. 191. § (2) bekezdése második mondatának helytelen – jogalkotási hibán alapuló – megfogalmazása, illetve közvetlenül ennek eredményeként a 197. § (2) bekezdése nem csak bizonytalanságuk, homályosságuk folytán sértik a jogbiztonság elvét, hanem a büntetőeljárás alá vont személyek jogorvoslathoz való jogának korlátozására is lehetőséget adnak.

- 3.1. Az Alkotmánybíróság nem talált bizonyítékot az indítványozó állítása szerinti, a Legfőbb Ügyészség iránymutatásán (utasítások, körlevelek, főosztályvezető ügyészi iránymutatások és állásfoglalások) alapuló alkotmányellenes ügyészi gyakorlatra. Ennek hiányát, pontosabban az ügyészi jogértelmezés és gyakorlat törvényességét a legfőbb ügyész az Alkotmánybíróság tájékoztatást kérő megkeresésére megerősítette, nem elhallgatva azt sem, hogy az indítványozó konkrét ügyében valóban megtörtént a 191. § (2) bekezdésének téves értelmezése.

Az Alkotmánybíróság is észlelte, hogy a Be. 191. § (2) bekezdés második mondata – jogalkotási hiba következtében – nem csupán a felettes ügyészt, hanem az ügyészt is feljogosítja a megrovást tartalmazó nyomozást megszüntető határozat hatályon kívül helyezésére.

A büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvényben (a továbbiakban: 1973. évi Be.) a nyomozó hatóság is megszüntethette a nyomozást megrovás alkalmazása mellett. Ennek felelt meg a törvény 141. § (2) bekezdés második mondata a nyomozás folytatása körében: „Ha a gyanúsítottat megrovásban részesítették (Btk. 71. §), az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi.” A jogalkotó a Be.-nek a 2002. évi I. törvény 120. § (1) bekezdésében történt kiegészítésekor szó szerint beépítette ezt a rendelkezést, holott a Be. – szemben a korábbi törvénnyel – már nem teszi lehetővé, hogy a nyomozó hatóság megrovást alkalmazzon, ilyen határozat meghozatalára csak az ügyész, így a határozat felülvizsgálatára csak a felettes ügyész jogosult.

Az indítványban támadott szabály tehát – a jogalkotási hiba következtében – megenged olyan értelmezést, hogy a megrovás miatt benyújtott panasz esetén a megrovást alkalmazó ügyész, a panasz felettes ügyészhez történő felterjesztése nélkül, a határozatot hatályon kívül helyezze, és így folytassa a büntetőeljárást. Ilyen értelmezés eredményeképp pedig sérelmet szenved az érdemi jogorvoslathoz való jog, mivel nem történik meg a panasz kétfokú elbírálása.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította: a Be. 191. § (2) bekezdése második mondatában „az ügyész, illetőleg” szövegrésze sérti a jogbiztonság követelményét.

- 3.2. Az Alkotmánybíróság kidolgozta és alkalmazza az alkotmányos követelmény meghatározásának gyakorlatát, aminek alap gondolata, hogy lehetőleg kímélje a hatályos jogot. A 38/1993. (VI. 11.) AB határozatban megállapította: „A jogszabály hiányosságának vagy homályosságának alkotmányos következményei többféleképpen is levonhatók. Megsemmisíthető vagy hatályban tartható a vizsgált jogszabály attól függően, hogy annak technikai hiányossága valamely alapjog súlyos sérelmét, vagy a súlyos sérelem veszélyét okozza-e. Ezek a mindent vagy semmit jogkövetkezmények a szorosan vett alkotmány- és normaértelmezésen kívüli, megítéléstől függő és gyakorlati szempont alapján dőlnek el.

(...)

Ha (...) az Alkotmánybíróság a vizsgált jogszabály alkotmányos értelmezéseinek körét határozza meg a normával szembeni alkotmányos követelmények megállapításával, akkor hatályban tartja azt a jogszabályi rendelkezést, amely nem feltétlenül alkotmányellenes; s a normakontroll eredményének következményeit úgy vonja le, hogy nem lép túl az alkotmányossági vizsgálatnak szükségképpen részét képező megállapításokon.” (ABH 1993, 256, 267.)

A jelen ügyben is felmerült az alkotmányos követelmény megállapításának lehetősége, ugyanis a megrovást tartalmazó nyomozást megszüntető határozattal kapcsolatos speciális szabályokat – azaz a Be. 191. § (2) bekezdésének második mondatát és a 197. § (2) bekezdést – együtt alkalmazva a jogorvoslathoz való általános szabályokkal, különösen pedig a 195. § (4) bekezdéssel, megállapítható, hogy a törvény valójában nem

engedi meg a jogorvoslati jog kiüresítését. Ezt erősíti a Be 3. § (3) bekezdése is, amely szerint, ha a törvény kivételt nem tesz, az ügyész határozatai ellen jogorvoslatnak van helye. A Be. nem zárja ki a megrovást tartalmazó nyomozást megszüntető határozat elleni jogorvoslatot, így a panaszt a jogorvoslatra vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni.

Az Alkotmánybíróság mégis úgy ítélte meg, hogy a hibás jogalkotás eredményeként született jogszabályszöveg esetében nem elegendő az alkotmányos követelmény megfogalmazása, annak ellenére, hogy a szöveghiba jogértelmezéssel kiküszöbölhető, és erre az ügyészek számára megfelelő iránymutatás is létezik. A normaszöveg ugyanis olyan jogkörrel ruházta fel az első fokon eljáró ügyészt, amellyel valójában nem rendelkezik.

Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. 191. § (2) bekezdés második mondat „az ügyész, illetőleg” szövegrésze az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő követelmények sérelme miatt alkotmányellenes, és azt azonnali hatállyal megsemmisítette. A részbeni megsemmisítés miatt megállapította az ezt követően hatályban maradó szöveget.

- 3.3. A Be. 197. § (2) bekezdést a jogorvoslati jog szempontjából önállóan is vizsgálva, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott rendelkezés és az Alkotmány 57. § (5) bekezdése között nincs alkotmányjogilag értékelhető összefüggés.
- 3.3.1. Amint azt az indítványban hivatkozott 3/2007. (II. 13.) AB határozat összefoglalja, „[a]z Alkotmánybíróság értelmezésében az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslati jog olyan alkotmányos alapjog, amely mindenkit megillet, akinek jogát, vagy jogos érdekét a bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés érinti. A jogorvoslati jog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki. A jogorvoslati jog tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. A jogorvoslati jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. A jogorvoslati jogot kizárólag a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében és azzal arányosan korlátozhatja – minősített többséggel – a törvényhozó [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; 513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 733–734.; 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109–110.; 23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.; 24/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 237, 243–246.; 29/1999. (X. 6.) AB határozat, ABH 1999, 294, 297–298.]. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslati lehetőség, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.].” (ABH 2007, 107, 111–112.)
- 3.3.2. A Be. 197. § (2) bekezdése egyáltalán nem korlátozza, és nem is „üresíti ki” a jogorvoslati jogot, csupán a jogorvoslatot elbíráló felettes ügyész döntési jogkörét korlátozza, illetve azt akadályozza meg, hogy a megpanaszolt határozat a bírósági eljárást megelőzően „jogerőre” emelkedjen és végrehajtható legyen.
- A megrovást tartalmazó nyomozást megszüntető határozat elleni jogorvoslatot a Be. 195. §-a korlátozás nélkül biztosítja, tehát a nyomozást megszüntető határozatot – az indítványozó állításával ellentétben – a felettes ügyész érdemben bírálja el. Amennyiben a felettes ügyész nem ért egyet az első fokon eljáró ügyész döntésével, mert álláspontja szerint hiányoznak a megrovás alkalmazásának a Btk. 71. §-ában meghatározott feltételei, vagy a nyomozás megszüntetésének egyéb feltételeinek [Be. 190. § (1) bekezdés a)–h) pont] meglétét állapítja meg, úgy a Be. 191. § (2) bekezdése alapján a megrovást alkalmazó nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi. A panasz elbírálásának következménye ezekben az esetekben a nyomozás más jogcímen való megszüntetése vagy a büntetőeljárás folytatása. Ez utóbbi még nem jelent feltétlenül vádemelést, mert elvileg még sor kerülhet közvetítői eljárásra (Be. 221/A. §) vagy a vádemelés elhalasztására (Be. 222. §).
- Amennyiben a felettes ügyész egyetért az első fokon eljáró ügyész döntésével, a gyanúsított panaszában a nyomozást megszüntető határozat hatályon kívül helyezéséhez és vádemeléshez, azaz az ügy bíróság elé viteléhez vezet. Ez azonban már meghaladja a jogorvoslati jog hatókörét. A megrovás büntetőjogi szankció alkalmazása a bírósági eljárást megelőző eljárási szakaszban, így a támadott rendelkezés nem az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével, hanem az Alkotmánynak a vád bíróság általi elbírálásához való jogot biztosító 57. § (1) bekezdésével és a bíróság igazságszolgáltatási monopóliumát meghatározó 50. § (1) bekezdésével függ össze.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Be. 197. § (2) bekezdés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványi részt elutasította.

A határozat közlésének elrendelése az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Budapest, 2010. május 4.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 583/B/2007.

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 80/2010. (V. 5.) KE határozata kitüntetés adományozásáról

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a miniszterelnök előterjesztésére

az elmúlt évtizedekben közel félezer magyar szakember nemzetközileg elismerten világszínvonalú képzéséhez nyújtott segítségéért, szakmai támogatásáért, valamint a hasonló magyar egyetemekkel kiépített széles körű együttműködéséért

Anatolij Vasziljevics Torkunovnak, a Moszkvai Állami Nemzetközi Kapcsolatok Egyeteme rektorának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
középkeresztje, polgári tagozata;

a magyar energetikai piac átalakításában elért eredményei elismeréseként

*Emmerich Endresz-nek, az ELMŰ-ÉMÁSZ Nyrt. elnökének, az RWE-ENBW
Magyarország Kft. ügyvezetőjének a*

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
tisztikeresztje, polgári tagozata;

a magyar-német gazdasági kapcsolatok, különösen a kis- és középvállalati együttműködés fejlesztése érdekében végzett több évtizedes tevékenysége elismeréseként

Hanns Eberhard Schleyer-nek, a Német Kézműipari Szövetség főtitkárának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
lovagkeresztje, polgári tagozat

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2010. április 21.

*Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök*

Ellenjegyzem:

*Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök*

KEH ügyszám: VIII-1/01378/2010.

**A köztársasági elnök 81/2010. (V. 5.) KE határozata
kitüntetés adományozásáról**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a miniszterelnök előterjesztésére

kimagasló színvonalú művészeti tevékenységéért

Csákány Zsuzsanna Balázs Béla-díjas vágónak a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
tisztkeresztje, polgári tagozata

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2010. április 21.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VIII-1/01376/2010.

**A köztársasági elnök 82/2010. (V. 5.) KE határozata
kitüntetés adományozásáról**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a miniszterelnök előterjesztésére

a 37/2010. (III.15) határozatomat akként módosítom, hogy *Pataki Andrásnak*, a Szegedi Kortárs Balett igazgatójának a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt (polgári tagozat) kitüntetés helyett a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
lovagkeresztje, polgári tagozata

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2010. április 21.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VIII-1/00832-1/2010.

**A köztársasági elnök 83/2010. (V. 5.) KE határozata
kitüntetés adományozásáról**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a miniszterelnök előterjesztésére

a Miniszterelnökség célkitűzéseinek megvalósítása érdekében végzett több éves közszolgálati munkája elismeréseként

Krausz Péternek, a Miniszterelnöki Hivatal Társadalompolitikai Szakállamtitkár Titkársága politikai főtanácsadójának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
lovagkeresztje, polgári tagozata

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2010. április 19.

Ellenjegyzem:

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VIII-1/01377/2010.

**A köztársasági elnök 84/2010. (V. 5.) KE határozata
kitüntetés adományozásáról**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a külügyminiszter előterjesztésére

Mihályi Gézának, a RAI (Olasz Állami Rádió- és Televízió Társaság) Vatikáni Rádió munkatársának, nyugalmazott újságírónak a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ARANY ÉRDEMKERESZT
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2010. április 21.

Ellenjegyzem:

Budapest, 2010. április 29.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Balázs Péter s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: VIII-1/01442/2010.

**A köztársasági elnök 85/2010. (V. 5.) KE határozata
kitüntetés adományozásáról**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a külügyminiszter előterjesztésére

Wiesława Kozaka-Jaworskanak, a Magyar–Lengyel Baráti Társaság elnökének,
József Niezgodanak, a Lódzi Műszaki Egyetem nyugalmazott mérnöktanárának, a Magyar–Lengyel Baráti Társaság tagjának,
dr. Hermann Pühringernek, a Felső-Ausztriai Gazdasági Kamara nemzetközi szekciójának vezetőjének a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ARANY ÉRDEMKERESZT
(polgári tagozat);

Mirosław Felińczaknak, a Magyar–Lengyel Baráti Társaság tagjának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI BRONZ ÉRDEMKERESZT
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2010. április 21.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2010. április 29.

Dr. Balázs Péter s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: VIII-1/01441/2010.

**A köztársasági elnök 86/2010. (V. 5.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti kinevezésről**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt jogkörömben, a külügyminiszter előterjesztésére hozzájárulok *Priit Pallum* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek az Északi Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez budapesti székhellyel.

Budapest, 2010. április 9.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Dr. Balázs Péter s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/01256/2010.

**A köztársasági elnök 87/2010. (V. 5.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti kinevezésről**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt jogkörömben, a külügyminiszter előterjesztésére hozzájárulok *dr. Kasim Asker Hasan Ali* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek az Iraki Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez budapesti székhellyel.

Budapest, 2010. április 14.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Dr. Balázs Péter s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/01324/2010.

**A köztársasági elnök 88/2010. (V. 5.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti kinevezésről**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt jogkörömben, a külügyminiszter előterjesztésére hozzájárulok *Saeed Seved Agaha Banihashemi* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek az Iráni Iszlám Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez budapesti székhellyel.

Budapest, 2010. március 3.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Dr. Balázs Péter s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/00755/2010.

**A köztársasági elnök 89/2010. (V. 5.) KE határozata
kitüntetés visszavonásáról**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 4/C. § alapján a miniszterelnök előterjesztésére *Farkas Péter* olimpiai bajnok birkózó részére 1992-ben adományozott, a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztje, polgári tagozata kitüntetését, a kitüntetésre érdemtelenné válás miatt visszavonom.

Budapest, 2010. április 9.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VIII-1/01305/2010.

**A Kormány 1109/2010. (V. 5.) Korm. határozata
az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Koreai Köztársaság közötti
keret-megállapodás szövegének végleges megállapításáról és kihirdetéséről**

A Kormány

1. egyetért az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Koreai Köztársaság közötti keret-megállapodás (a továbbiakban: Keret-megállapodás) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a külpolitikáért felelős minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Keret-megállapodás bemutatott szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külpolitikáért felelős minisztert, hogy a Keret-megállapodás szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. elfogadja a Keret-megállapodás kihirdetéséről szóló törvénytervezetet, és elrendeli a Keret-megállapodás végleges szövegének megállapítását követően annak az Országgyűléshez történő benyújtását.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Miniszterelnöki Hivatal szerkeszti.
A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József, a szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba.
A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.
A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.
A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el. Felelős kiadó: dr. Tordai Csaba.
A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.
Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.